

VAALA- MAAILM

ÕPPEMATERJAL
III KOOLIASTE (7-9 KLASS)

Vaalamaailm

Prantsusmaa 2023

Režissöör: Jean-Albert Lievre

Õppematerjalist

Õppematerjal on peamiselt suunatud III kooliastmele ja ka gümnaasiumile. Ülesanded on mõeldud filmijärgseks analüüsiks koolitunnis ja/või kodutööna.

Teemad: loodus, looduskaitse, ookeani elu, inimõju, keskkonnateadlikkus, bioloogiline mitmekesisus

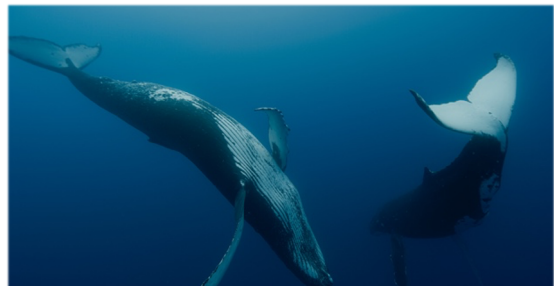
Eesmärgid:

- Mõista mereimetajate, eriti kүүrvaalade ökoloogilist tähtsust maailma ookeanides.
- Uurida väljakutseid, millega mereimetajad silmitsi seisavad ja kuidas neid saab kaitsta.
- Väljendada oma loovust ja arutada filmis „Vaalamaailm“ esitatud probleemide üle

Ülesanded

1. Võta mõni minut aega, et mõtiskleda filmi „Vaalamaailm“ üle ning pane kirja oma vahetud mõtted ja emotsioonid nähtu kohta. Võid kasutada järgmisi küsimusi:
 - a. Millised aspektid filmis kõige rohkem silma jäid?
 - b. Kuidas mõjutas see, et film oli vaala vaatenurgast, sinu vaatamiskogemust?
 - c. Millised hetked olid sinu jaoks eriti liigutavad või mõtlemapanevad?
 - d. Millised küsimused sul pärast filmi vaatamist tekkisid?

2. Loo filmis nähtu põhjal ookeani ökosüsteemi visuaalne kujutis (skeem või plakat) ning too esile kүүrvaalade ja teiste mereimetajate roll selles.

- a. Proovi kujutada eluta looduse tegureid (temperatuur, hoovused, sügavus) kui ka eluslooduse tegureid, näidake koostoimeid (kuidas elusorganismid teineteisest sõltuvad) jne.
- b. Lisage iga elemendi juurde lühike kirjeldus, et selgitada nende rolli ja tähtsust ökosüsteemis. Vajadusel otsi abi internetist.
- c. Esitlege töid klassis ning arutage, kuidas oli ülesannet lahendada – mis oli kõige keerulisem või huvitavam, kuidas aitas filmi vaatamine skeemi koostamisele kaasa, milliseid uusi teadmisi omandasite.

3. Paaris- või rühmatöö. Kujutage ette, et olete osa looduskaitseorganisatsioonist, mis on pühendunud kūrvaalade kaitsmisele.

- a. Töötage välja üksikasjalik tegevuskava, milles kirjeldatakse samme, mida teie organisatsioon võtab kūrvaalade kaitsmise toetamiseks.

- b. Tooge kindlasti välja millised on teie organisatsiooni eesmärgid, kuidas vaalade kaitsmist propageerite ning inimesi harite.
- c. Tutvustage töid klassile ning esitage tegevuskavade kohta küsimusi teistele paaridele/rühmadele.

4. Kirjuta filmist õpitu kohta lühike tekst, mis võtab kokku kohandused, mis on vaaladele andnud veekeskkonnas arenemisvõime: liikumine, toitumine, sukeldumine, soojusregulatsioon, jne. Vajadusel uuri lisa.

5. Arutlege klassis, milline tähtsus on loomariigis suhtlemisel. Filmis kuulsid kūrvaalade laulu ning õppisid selle funktsiooni kohta. Pane kirja:

- a. Millised on hüpoteesid kūrvaalade laulu eesmärgi kohta?
- b. Kuidas teadlased uurivad ja analüüsivad seda?
- c. Miks on oluline õppida tundma vaalade suhtlemist?
- d. Lisaülesanne: Looge paaris- või rühmatööna kūrvaala laulust inspireeritud luuletus või lühilugu, mis kujutaks, millest vaalad omavahel suhtlevad, mis on nende laulu sõnum

6. Arutlege klassis, mida saite teada filmist küürvaalade ja kašelottide. Seejärel toetuge filmist õpitu peale ja otsige lisainfot, keskendudes aspektidele nagu:

- a. Füüsilised omadused (suurus, värvus, kehakuju).
- b. Elupaik ja geograafiline levik.
- c. Söömisharjumused ja toitumine
- d. Käitumine ja suhtlemine.
- e. Paljunemine ja elutsüklid.
- f. Kaitse ja inimõju.

Võite töö vormistada omale sobivas formaadis, näiteks skeemi, tabeli, presentatsioonina. Arutlege hiljem klassis, milline on küürvaalade ja kašelottide ökoloogiline tähtsus - mis on nende roll toiduahelas, toitainete ringluses, ookeani tervises jne.

Arutelüküsimusi

1. Film toob esile küürvaalade laulud. Kuidas teie arvates neid laule suhtluses kasutatakse? Mida võivad vaalad nende meloodiate kaudu edasi anda?
2. Film tutvustab ka mereelustiku omavahelisi seoseid. Kuidas näiteks küürvaala tegevus mõjutab kogu ookeani ökosüsteemi? Miks on oluline kaitsta selliseid liike nagu vaalad?
3. Millised on mõned viisid, kuidas inimtegevused, nagu reostus ja kliimamuutused, võivad vaalu ja nende elupaiku kahjustada? Mida saame nende ohtude vähendamiseks teha?
4. Milline stseen sulle kõige rohkem meelde jäi? Kuidas mõjutas sinu emotsioone filmi vaatenurk läbi vaala silmade?
5. Milliste väljakutsetega päästjad silmitsi seisid ja milliseid strateegiaid nad kasutasid? Kuidas saame vaalade kaitset päriselus toetada ja sellele kaasa aidata?
6. Millised on peale küürvaalade veel mõned mereliigid, mis on ookeanide bioloogilise mitmekesisuse jaoks üliolulised? Kuidas saame neid erinevaid ökosüsteeme kaitsta ja säilitada?
7. Kuidas aitab kunst, sealhulgas film ja muusika, loodusega paremat sidet luua ja selle kaitset propageerida? Jagage näiteid teistest filmidest või kunstiteostest, millel on sinu jaoks sarnane mõju olnud.